

Kumppanuussopimus Verkostosta vetovoimaa -hankkeen toteuttamisesta

Kaupunginhallitus 22.01.2024 § 8
867/00.04.01/2024

Kuntien rooli on muuttunut viime aikoina yhteiskunnassa ja ympäröivässä maailmassa tapahtuneiden muutosten vuoksi. Sote-uudistuksen myötä merkittävä osa kunnan tehtävistä siirtyi hyvinvointialueille. Uudessa tilanteessa kuntien rooli painottuu entistä enemmän elinvoiman, yleisen viihtyvyyden ja elinkeinojen kehittämiseen.

Korona-aika lisäsi maalle muuttoa ja pitkään jatkunut muuttoliike maaseudulta kaupunkeihin kääntyi ainakin hetkellisesti toiseen suuntaan. Etätyön tekeminen kakkosasunnoilla lisääntyi merkittävästi ja etätyön tekemisestä tuli pakon edessä sallittua monissa organisaatioissa.

Työpaikoilla otettiin digiloikka, kun uusia sovelluksia etäkokouksien ja –palaverien pitämiseen opeteltiin käyttämään. Tässä muutoksessa jotkut kunnat ja alueet pärjäsivät paremmin kuin toiset. Kyse on alueiden vetovoimasta, johon vaikuttavat monet tekijät. Osaan tekijöistä voidaan vaikuttaa aktiivisin toimenpitein, osa taas johtuu esim. sijainnista tai työpaikka- ja koulutustarjonnasta, joihin vaikuttaminen on vaikeampaa ja hitaampaa.

Hankkeen tavoitteena on nostaa esille maaseudun merkitystä koko yhteiskunnan kannalta ja sitä kautta saada maaseudun ääni kuuluviin julkisessa keskustelussa.

Luontomatkailu ja kaikki siihen liittyvä ovat myös kasvattaneet suosiotaan korona-aikana ja trendi on maailmanlaajuinen. Matkailussa kuntarajat eivät ole merkittäviä, matkailijan kannalta on oleellista palveluiden saatavuus ja kiinnostava tarjonta. Matkailuun liittyy monia alalajeja, kuten pyörämatkailu, luontomatkailu tai kulttuurimatkailu. Kaikkea luonto- ja maaseutumatkailua yhdistää se, että kestävyys merkitys kuluttajien valintakriteerinä kasvaa.

Pohjois-Satakunnassa ja Luoteis-Pirkanmaalla matkailua on kehitetty muutaman vuoden ajan Geopark-brändin alla. Yhteistyötä ja verkostoja on rakennettu kuntien, yritysten ja yhteisöjen kesken. Palveluita on tuoteistettu, infraa on parannettu ja myyntiä kehitetty. Paljon on kuitenkin vielä tehtävää, että matkaa suunnitteleva luonto- pyöräily- tai kulttuurimatkailija voisi helposti saada itselleen muutaman päivän paketin majoituksineen ja palveluineen ja maksaa sen yhdessä paikassa.

Geopark on kansainvälinen brändi ja verkosto, joten tavoitteena on myös ulkomaalaisten matkailijoiden määrän merkittävä lisääminen. Tämä vaatii palveluiden tarjoajilta paljon osaamista ja toiminnan kehittämistä. Moni meille arkinen asia on joillekin aivan erilaisesta ympäristöstä tulevalle unohtumaton elämys.

Pienten maaseutukuntien resurssit ovat hyvin rajalliset sekä vetovoimaan, että matkailun kehittämiseen liittyvissä asioissa. Siksi on herännyt ajatus alueellisen kehittämishankkeen käynnistämisestä. Suomessa on paljon kaunista maaseutua ja erottuminen tuossa joukossa vaatii kekseliäisyyttä ja luovia ratkaisuja. On herätettävä huomiota ja tunteita silläkin riskillä, että kaikkia eivät valitut keinot miellyttäisi.

Tässä hankkeessa pyritään aktiivisin toimenpitein lisäämään alueen vetovoimaa maallemuutosta haaveilevien, monipaikkaisten ja työpaikkaa etsivien kannalta. Kantavana ajatuksena on, että yhdistämällä voimat saadaan vaikuttavuutta ja näkyvyyttä ja rakentamalla yhtenäisiä toimintatapoja saadaan hankkeen toimenpiteille jatkuvuutta myös hankkeen jälkeen.

Toisena kärkenä hankkeessa on matkailun kehittäminen alueen luontaisista vahvuuksista lähtien ja Geopark-brändin alla aloitetun kehittämistyön määrätietoinen jatkaminen. Geopark-alueeseen kuulumattomat kunnat (Merikarvia, Ikaalinen ja Pomarkku) ovat kiinteästi mukana yhteistyössä ja ne ovat merkittäviä matkailukuntia omine vahvuuksineen ja erityispiirteineen.

Hankkeen kesto on 2,5 vuotta ja tällä sopimuksella kunnat eivät sitoudu laittamaan uutta rahaa hankkeen budjettiin, vaan omarahoitusosuuteen käytetään vuosilta 2014-2022 säästyneitä kuntarahoja. Hankehakemuksen täydentämiseen on aikaa 15.1.2024 saakka.

Sopimuksen mukaisesti kaupunki nimeää yhteyshenkilön sekä käyttää eri henkilöiden työpanosta toimenpiteiden toteuttamiseen sikäli kun se toimenpiteiden tavoitteiden saavuttamiseksi on tarpeellista. Lisäksi kunta tiedottaa hankkeesta omissa kanavissaan ja aktivoi yhdistyskenttää ja yrityksiä toimimaan hankkeessa. Jos kaupunki valitsee sellaisia toimenpiteitä, joista syntyy hankesuunnitelmaan kuulumattomia kuluja, niin niistä kaupunki vastaa itse. Näihinkin voidaan kuitenkin käyttää hankkeen henkilöresurssia. Aktiivinen Pohjois-Satakunta ry hoitaa hankkeen hallinnoinnin ja palkkaa työntekijät. Hankkeelle valitaan ohjausryhmä, joka kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Liitteenä olevassa Verkostosta vetovoimaa -hankeselvityksessä on hankkeen taustaa tarkemmin, hankkeen tavoitteet, resurssit, toimenpiteet ja budjetti

Liitteet
Verkostosta vetovoimaa -hanke
Yhteistyösopimus

Valmistelija kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää hyväksyä omalta osaltaan kumpanuussopimuksen Verkostosta Vetovoimaa -hankkeen toteuttamisesta.
Käsittely	
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään pöytäkirjaan, että Aki Haapaniemi poistui esteellisenä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi kello 19.09-19.11. Esteellisyysperuste: hallintolaki 28.1 § 5. kohta; yhteisöjävi.